

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2008

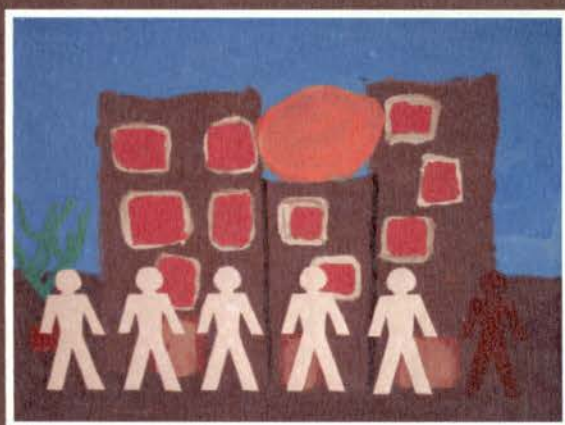
Διαπολιτισμική Αγωγή: ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ

10 Σχολεία
14 Εκπαιδευτικοί
207 Μαθητές

Σε συνεργασία με το κέντρο πρόληψης "ΘΗΣΕΑΣ" Κυκλάδων

3ο Κ.Π.Σ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ

Έργο των παιδιών στα πλαίσια του προγράμματος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Σουλτάνα Σκρέτα

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ: WHY NOT

GRAPHIC DESIGN ATELIER, Ποσειδωνία Σύρου
τηλ: 22810 44050, e-mail: yianikol@otenet.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

3ο Κ.Π.Σ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Σε συνεργασία με το κέντρο πρόληψης "ΘΗΣΕΑΣ" Κυκλάδων

ΘΕΜΑ: "Διαπολιτισμική Αγωγή: όλοι διαφορετικοί όλοι ίσοι"

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

Σουλτάνα Σκρέτα
Υπεύθυνη σχολικών δραστηριοτήτων Αγωγής Υγείας

ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ 2008

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αντίστροφο μανιτό. Αντίστροφο για όλους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα Δ/ντη Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Κυκλάδων.....	5
Εισαγωγικό σημείωμα από το Κέντρο Πρόληψης «Θησέας» Κυκλάδων.....	6
Παρουσίαση του Προγράμματος.....	7
1ο Δημοτικό Σχολείο Νάξου.....	12
8/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Μήλου.....	15
Δημοτικό Σχολείο Αντιπάρου.....	18
Δημοτικό Σχολείο Ίου.....	21
1ο Δημοτικό Σχολείο Ερμούπολης.....	24
3ο Δημοτικό Σχολείο Ερμούπολης.....	26
4ο Δημοτικό Σχολείο Ερμούπολης.....	28
6ο Δημοτικό Σχολείο Ερμούπολης.....	30
Νηπιαγωγείο Ιουλίδας Κέας.....	32
2/θέσιο Νηπιαγωγείο Αγ. Αρσενίου.....	34

Εισαγωγικό σημείωμα

του Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ο ρόλος και ο βασικός στόχος του σύγχρονου σχολείου, θα πρέπει να είναι το σχολείο που είναι ανοικτό στη κοινωνία, το σχολείο εκείνο που θα συμπορεύεται με τις σύγχρονες απαιτήσεις, το σχολείο που θα λειτουργεί ως διαμεσολαβητής της γνώσης.

Η νοησιαρχική προσέγγιση, το σχολείο που μεταφέρει τη γνώση, που λειτουργεί σε ένα γνωστικά ανταγωνιστικό περιβάλλον, θα πρέπει να αντικατασταθεί με εκείνο που θα σέβεται την προσωπικότητα του μαθητή και θα αναπτύσσει τις κοινωνικές του δεξιότητες, διαμορφώνοντας για το ίδιο χρηστικές και δημιουργικές εμπειρίες και γνώσεις.

Σε αυτό στοχεύουν οι καινοτόμες δράσεις που αναπτύσσονται μέσα στα σχολεία, ως επιπρόσθετες δραστηριότητες κοινωνικού κυρίως χαρακτήρα, στοχεύοντας στο να αποκτήσουν οι μαθητές, τα εχέγγυα δημοκρατικού ήθους, συνεργατικότητας, κριτικής σκέψης...

Η πολυπολιτισμικότητα ως στοιχείο που χαρακτηρίζει την κοινωνία μας και τη σύνθεση των σχολείων μας, αποτελεί βασικό στοιχείο των καινοτόμων δράσεων.

Ο ρατσισμός, η ξενοφοβία, η διαφορετικότητα, αποτελούν πεδίο δράσης και διδακτική πρόταση των σύγχρονων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η συμβίωση με το διαφορετικό ως πραγματικότητα, δημιουργεί σε όλους όσους εμπλέκονται με την εκπαίδευση, το χρέος και την αποστολή να αναστείλει τυχόν φοβικά σύνδρομα και να ομαλοποιήσει μέσα από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, το αυτονόητο.

«Όλοι διαφορετικοί...όλοι ίσοι», το σύνθημα αυτό, η εκπαιδευτική αυτή δράση, δεν θα πρέπει να είναι μόνο μια λεκτική προσέγγιση στην πραγματικότητα, αλλά μια ενσυνείδητη καθημερινή ρήξη, απέναντι σε ότι μας ξενίζει προσωρινά, αλλά μας αγγίζει σαν καθημερινότητα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΪΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Εισαγωγικό σημείωμα

από το Κέντρο Πρόληψης «Θησέας Κυκλάδων»

Το Κέντρο Πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών «ΘΗΣΕΑΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ» συνεργάζεται πολλά χρόνια με τα σχολεία των Κυκλάδων. Βασισμένοι στην παραδοχή πως «η πρωταρχική εξάρτηση πίσω απ' όλες τις εξαρτήσεις είναι η εξάρτηση από μια ζωή χωρίς νόημα (Γιώργος Α. Βασιλείου)» σχεδιάζουμε προγράμματα πρόληψης για παιδιά και υποστηρίζουμε τους εκπαιδευτικούς στην υλοποίησή τους, με εκπαίδευση και επιστημονική εποπτεία.

Το γραφείο Αγωγής Υγείας της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Κυκλάδων ζήτησε φέτος την συνεργασία μας για την επιστημονική στήριξη του προγράμματος «Διαπολιτισμική εκπαίδευση: Όλοι διαφορετικοί- όλοι ίσοι». Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε έτσι που να μπορεί να απαντά στις διαφορετικές ανάγκες κάθε τάξης και στις διαφορετικές δυνατότητες συνεργασίας και επικοινωνίας που είχαμε με κάθε νησί.

Βασικός άξονας της δουλειάς ήταν ότι τα παιδιά έχουν να κερδίσουν πολλά από την συμμετοχή τους σε μια ομάδα όπου ο καθένας αναγνωρίζεται ως άτομο μοναδικό και σημαντικό, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί με τα υπόλοιπα μέλη σχέσεις αλληλεξάρτησης και αμοιβαίας αποδοχής. Με αυτό τον τρόπο οι ατομικές διαφορές βιώνονται ως στοιχεία που πλουτίζουν τον εαυτό μας και την ομάδα και κάνουν τη ζωή πιο ενδιαφέρουσα.

Η τελική συνάντηση αξιολόγησης των εκπαιδευτικών έδειξε καθαρά πως το πρόγραμμα υπήρξε για τα παιδιά μια ευκαιρία να καλλιεργήσουν προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες και για τους δασκάλους να αξιοποιήσουν το συναισθηματικό δυναμικό της τάξης πλουτίζοντας το παιδαγωγικό τους έργο.

Με τα λόγια των παιδιών «η ομάδα υπήρξε για μας ένας δεύτερος δάσκαλος!»

ΛΙΑΝΑ ΤΣΑΡΟΥΧΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ

ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ «ΘΗΣΕΑΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ»

Παρουσίαση του προγράμματος

από τη συντονίστρια του προγράμματος Σουλτάνα Σκρέτα

“ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ”

Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, η χώρα μας χαρακτηρίζεται έντονα ως μια πολυπολιτισμική κοινωνία, στην οποία ζουν, εκπαιδεύονται, εργάζονται, συνεισφέροντας στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου, πολλαπλές και διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες, οι οποίες αποτελούνται από μετανάστες, τόσο παλινοστούντες ομογενείς, όσο και αλλοδαπούς.

Είναι σαφές ότι για να μπορέσει μια πολυπολιτισμική κοινωνία να λειτουργήσει αποτελεσματικά, μέσα στα πλαίσια πάντα του κράτους δικαίου και των δημοκρατικών αρχών, θα πρέπει να μπορεί το κράτος να παρέχει ίσες ευκαιρίες για εκπαίδευση και μόρφωση, σε όλους αδιακρίτως τους πολίτες του, ανεξάρτητα από εθνικότητα και πολιτισμική ταυτότητα. Παράλληλα, θα πρέπει να μπορεί το κράτος να εξασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και την αρμονική συμβίωση όλων των διαφορετικών πολιτισμικών συνόλων, εξασφαλίζοντας το δικαίωμα της κάθε πολιτισμικής ομάδας να διατηρεί τη δική του πολιτισμική ταυτότητα.

Όλες τις παραπάνω επιταγές και προκλήσεις τις οποίες δημιούργησε η νέα παγκοσμιοποιημένη και πολυπολιτισμική πραγματικότητα για τη χώρα μας, μπορούν να πραγματοποιηθούν και να αποδώσουν θετικά αποτελέσματα, μέσα από μια νέα θεώρηση και ιδεολογική προσέγγιση της εκπαιδευτικής πολιτικής και από μια ουσιαστική αναμόρφωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η θεώρηση αυτή δημιούργησε την ανάγκη υιοθέτησης μια διαφορετικού τύπου εκπαιδευτικής πολιτικής, ικανής να ανταποκρίνεται στην πρόκληση της αρμονικής ένταξης και συλλειτουργίας γηγενών και αλλοδαπών μαθητών μέσα σε όλα τα στάδια και όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης του ελληνικού συστήματος.

Συμφωνώντας με τον ορισμό του Taylor (1993) ότι μια κοινωνία χαρακτηρίζεται ως πολυπολιτισμική «εφόσον περιλαμβάνει στους κόλπους της περισσότερες από μια πολιτισμικές κοινότητες που θέλουν να επιβιώσουν», μπορούμε να αποδεχτούμε ότι η κοινωνία μας είναι πολυπολιτισμική. Ως απάντηση στην πολυπολιτισμική κοινωνία έρχεται η διαπολιτισμική εκπαίδευση. Πώς ερμηνεύεται ο όρος «πολυπολιτισμικός» και «διαπολιτισμικός» και ποια σχέση έχουν μεταξύ τους;

10 Σχολεία, 14 Εκπαιδευτικοί, 207 Μαθητές

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ

Έργο των παιδιών στα πλαίσια του προγράμματος

Ο όρος διαπολιτισμικός -όρος κανονιστικός- είναι σύνθετος από την πρόθεση δια και το ουσιαστικό πολιτισμός. Η πρόθεση δια δηλώνει την αλληλεπίδραση, την αμοιβαιότητα, την πραγματική αλληλεγγύη και συνύπαρξη που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων που ζουν σε μια κοινωνία. Το β' σύνθετικό, πολιτισμός, χρησιμοποιείται με α) μια στενή έννοια, οπότε αναφέρεται σε υψηλές επιδόσεις μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων π.χ. λογοτεχνία, τέχνη, μουσική κ.τ.λ. και με β) μια ευρύτερη έννοια, οπότε αναφέρεται σ' όλους τους κανόνες, τους τρόπους συμπεριφοράς, τις αξίες και τα ερμηνευτικά σχήματα της καθημερινής ζωής, τον τρόπο ζωής των ατόμων ενός κοινωνικού συνόλου (Δαμανάκης, 2004, σελ. 38-39). Αντιθέτως, ο όρος πολυπολιτισμικός είναι κυρίως όρος αναλυτικός και όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Gundara (2003) καλό είναι να χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια κοινωνία στην οποία απλά ζουν άνθρωποι με πολλές διαφορετικές πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (Gundara, 2003, σελ.5).

Από τα παραπάνω έγινε σαφές ότι οι όροι πολυπολιτισμικός και διαπολιτισμικός δεν είναι ταυτόσημοι, απλά αλληλένδετοι, και δεν πρέπει να συγχέονται. Η απλή διατήρηση των πολιτισμών των μειονοτήτων δεν ισοδυναμεί με τη διαπολιτισμική ιδέα. Χαρακτηριστικά ο Δαμανάκης (2004) αναφέρει ότι «η διαπολιτισμική ιδέα δεν εξαντλείται σ' έναν πολιτισμικό πλουραλισμό, όπου συνυπάρχουν οι πολιτισμοί ο ένας δίπλα στον άλλον και που στην καλύτερη περίπτωση οι φορείς του κυρίαρχου πολιτισμού απλώς ανέχονται τους φορείς των άλλων πολιτισμών» (Δαμανάκης, 2004, σελ.39) . Για την ελληνική κοινωνία η πολυπολιτισμικότητα είναι το δεδομένο ενώ η

διαπολιτισμικότητα το ζητούμενο.

Η απόδοση ενός ορισμού καθολικής ισχύος για το τι είναι Διαπολιτισμική Εκπαίδευση δεν είναι εύκολο να επιτευχθεί. Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση δεν αφορά αποκλειστικά τα σχολεία εκείνα όπου φοιτούν «πολιτισμικά διαφοροποιημένοι» μαθητές. Όλα τα σχολεία, είτε εξυπηρετούν έναν πολυπολιτισμικό μαθητικό πληθυσμό είτε όχι, είναι σκόπιμο να λαμβάνουν υπ' όψιν τους την πολυπολιτισμική φύση της κοινωνίας και να την αντανακλούν στις εκπαιδευτικές παροχές τους. Ωστόσο, θα μπορούσαμε να ορίσουμε ότι η έννοια της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης αποτελεί έναν τρόπο προσέγγισης ο οποίος σημαίνει την οργάνωση των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στην παροχή εκπαίδευσης στους νέους με εκπαιδευτικές, πολιτισμικές ή μορφωτικές ιδιαιτερότητες και η προσέγγιση αυτή θέτει στο επίκεντρο της τις ασυμμετρίες και τις ανισότητες που παράγονται στη βάση εθνοπολιτισμικών διαφορών.

Γενικά, η Διαπολιτισμική Αγωγή δε νοείται ως εξέλιξη μεθόδων αφομοίωσης, με στόχο την ενσωμάτωση πολιτών ή ομάδων μιας χώρας, ούτε όμως και ως μέθοδος χάραξης πολιτισμικών ορίων και συντήρησης των ιδιαιτεροτήτων με την έννοια της γκετοποιητικής διαφοροποίησης και κατηγοριοποίησης των μελών μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Η Διαπολιτισμική Αγωγή δεν αναφέρεται μόνο στην αγωγή /εκπαίδευση, αλλά και στη νοοτροπία γενικότερα, η οποία επηρεάζει το χαρακτήρα και την πράξη μιας τέτοιας αγωγής /εκπαίδευσης, καθώς επίσης και τις αντιλήψεις που καθορίζουν τους εκπαιδευτικούς στόχους (Κανακίδου & Παπαγιάννη, 1998, σελ. 14-15).

Με γνώμονα τα παραπάνω και κατανοώντας την ανάγκη για εκπαίδευση των μαθητών μας σε διαπολιτισμικές δεξιότητες αποφασίσαμε στη φετινή μας σύμπραξη σχολείων να υλοποιήσουμε πρόγραμμα Αγωγής Υγείας με θέμα: «Διαπολιτισμική Αγωγή, όλοι διαφορετικοί – όλοι ίσοι» Το πρόγραμμα αυτό εκπονήθηκε στα πλαίσια των προγραμμάτων ενίσχυσης πρωτοβουλιών σε θέματα Αγωγής Υγείας ΕΠΕΑΕΚ II του Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ. Συμμετείχαν 8 δημοτικά σχολεία και 2 νηπιαγωγεία από τα νησιά Σύρο, Νάξο, Αντίπαρο, Ίο, Μήλο και Κέα, 207 μαθητές και 14 εκπαιδευτικοί.

Το συντονισμό του προγράμματος είχε η υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων Αγωγής Υγείας της Διεύθυνσης Π.Ε. Κυκλάδων και την επιστημονική καθοδήγηση στελέχη από το κέντρο πρόληψης «Θησέας Κυκλάδων» και η υπεύθυνη Αγωγής Υγείας.

Η βασική ιδέα που διέτρεχε το πρόγραμμα επικεντρωνόταν στο ότι μέσα από τους κοινούς στόχους της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μπορούν να ισχυροποιηθούν οι δεσμοί ενός συνόλου ατόμων, μιας ομάδας εκπαιδευτικών, μιας τάξης σχολείου, της σχολικής κοινότητας, που έρχεται να συμβάλει στο κτίσιμο της εμπιστοσύνης και της αποδοχής της προσωπικότητας των άλλων, της ενεργητικής ακρόασης και της ενσυναίσθησης, της διαπολιτισμικής επικοινωνίας: βασικές προϋποθέσεις για τη δημιουργική διαχείριση των συγκρούσεων, που μπορεί να προέρχονται από την έλλειψη επικοινωνίας, από τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις.

Οι θεματικές ενότητες που αναπτύχθηκαν στη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος από τα σχολεία ήταν:

- αυτοεκτίμηση
- επικοινωνία
- συνεργασία
- ομοιότητα
- διαφορά
- συναισθήματα
- ενδιαφέρομαι για τους άλλους, άνθρωποι που χρειάζονται ιδιαίτερη βοήθεια
- στερεότυπα και προκαταλήψεις απέναντι στο διαφορετικό.

Σύμφωνα με τις αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών τα παιδιά ευαισθητοποιήθηκαν, άρχισαν να «μπαίνουν στη θέση των άλλων», εξοικειώθηκαν με τις έννοιες που επεξεργάστηκαν, συνεργάστηκαν, άρχισαν να επικοινωνούν καλύτερα, έμαθαν να αναγνωρίζουν και να εκφράζουν τα συναισθήματά τους, παιδιά κλεισμένα στον εαυτό τους άρχισαν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και να δείχνουν περισσότερη εμπιστοσύνη στον εαυτό τους μα πάνω απ' όλα χάρηκαν τη δουλειά σ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Το πρόγραμμα έκλεισε με ένα διήμερο εκδηλώσεων με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας. Έτσι το Σάββατο 31/5/2008 οι μαθητές των σχολείων της Σύρου και οι εκπαιδευτικοί όλων των σχολείων του προγράμματος συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Μιαούλη της Ερμούπολης, ζωγράφισαν ένα τεράστιο πανό με κεντρικό μήνυμα «όλοι διαφορετικοί - όλοι ίσοι», το κρέμασαν στην εξέδρα της πλατείας και άφησαν ελεύθερα μπαλόνια που είχαν κρεμασμένα καρτελάκια με μηνύματα στο πνεύμα του όλοι «διαφορετικοί – όλοι ίσοι»

Την επόμενη μέρα Κυριακή 1/6/2008 το πρωί πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική συνάντηση με όλους τους εκπαιδευτικούς που υλοποίησαν αντίστοιχα προγράμματα. Έτσι είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και προβληματισμούς και να επεξεργαστούν τις βασικές έννοιες της διαπολιτισμικής Αγωγής με βιωματικές δραστηριότητες.

Εκτιμώντας το αποτέλεσμα πιστεύουμε ότι τα παιδιά ωφελήθηκαν από το πρόγραμμα, ένοιωσαν σημαντικά, έμαθαν να εκφράζουν αυτό που νιώθουν και να μπαίνουν στη θέση του άλλου. Αυτό τους βοήθησε να κατανοήσουν την έννοια της «διαφορετικότητας» και «της αποδοχής του άλλου». Πιστεύουμε ακόμα ότι αυτά τα προγράμματα για να έχουν μακροχρόνια αποτελέσματα πρέπει να γίνονται με συνέχεια και συνέπεια σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΣΚΡΕΤΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ Σάββατο 31-5-2008

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΑΞΟΥ ΤΑΞΗ Β1, Β2

Ανεβλαβή Ευαγγελία-Κωνστανίνα, Αρκουλής Παναγιώτης,
Καπαρέλης Βασίλειος, Καμπίτης Γεώργιος, Παππάς Λέων, Μαθιάσου
Δέσποινα – Ανδριανή, Πετράς Δημήτριος, Σέργης Δημήτριος,
Ρεμούνδος Αλοῦσιος, Σκουρής Γιάννης, Φλεριανού Θαλλελαία,
Τριανταφύλλου Αργυρώ, Κάβουρα Ευθυμία, Καλέση Σιμέλη, Καλέση
Σοφία, Καραφυλίδης Τάσος, Κατσιούλη Έλενα, Κληρονόμος Φρίξος,
Κλουβάτου Κατερίνα, Λασκαρίδης Μενέλαος, Μαργαρίτη Μιχαέλα,
Ξενάκη Παναγιώτα, Ορφανός Γιώργος, Τζίντη Αριάννα, Τουλούπη
Εμμανουέλα, Χρηστάκος Δημήτρης

Μαθητές 26

Εκπαιδευτικοί: **ΠΡΟΜΠΟΝΑ ΜΑΡΙΑ, ΛΥΚΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ**

Ο κύκλος μας ξεκίνησε μέσα στην μικρή μας αίθουσα, φέρνοντάς μας ακόμα πιο κοντά. Η μαγική μπαλίτσα μας βοήθησε να σεβόμαστε αυτόν που μιλάει και το συμβόλαιο που υπογράψαμε όλοι, αφού προτείναμε με σκέψη τους κανόνες του, είναι γεγονός ότι μας έβαλε σε σειρά.

Με τους φίλους μας τα μπαλόνια γνωρίσαμε τα μυστικά του κτιρίου που μας φιλοξενούσε, αλλά και τον ίδιο μας τον εαυτό.

Χαρά, λύπη, θυμός, ενθουσιασμός... τόσα συναισθήματα! Τα ζωγραφίσαμε στις μάσκες μας, εκφράσαμε τις σκέψεις μας και τις μοιραστήκαμε με τους συμμαθητές μας.

Στον κύκλο διαβάσαμε και ένα ξεχωριστό παραμύθι, που μας έκανε λίγο να στενοχωρηθούμε, πολύ να χαρούμε και σίγουρα να προβληματιστούμε. Ήταν η ιστορία του μαύρου Κότσουφα και του φίλου του, του άσπρου Γλάρου. Τόσο μας κίνησε το ενδιαφέρον που χωριστήκαμε σε ομάδες και ζωγραφίσαμε αυτά που μας έκαναν εντύπωση.

Στην πορεία της χρονιάς αλλάξαμε και αίθουσα. Πλάκα είχε, όλα ήταν καινούρια και διαφορετικά! Μόνο οι συναντήσεις μας στον κύκλο δεν άλλαξαν. Συζητήσεις, δραματοποιήσεις, παιχνίδια και ζωγραφική... πώς περνούσε κάθε φορά το δίωρο ούτε που καταλαβαίναμε. Περιμέναμε με μεγάλη ανυπομονησία την Παρασκευή για να καθίσουμε ξανά στον κύκλο και να μοιραστούμε τα μυστικά και τις σκέψεις μας.

Κάπου εκεί ήρθε και ο μικρός ινδιάνος Οζέο. Μας ταξίδεψε για λίγο στον δικό τους κόσμο. Επιστρέφοντας, αναρωτηθήκαμε τι θα ήταν εκείνο που θα βοηθούσε εμάς να αντιμετωπίσουμε τα απρόοπτα του μέλλοντος. Μοιραστήκαμε τις σκέψεις μας και τις βάλουμε σε βαλίτσες...

Στις επόμενες συναντήσεις συνειδητοποιήσαμε ότι αν και όλοι έχουμε διαφορές μεταξύ μας,

κατά βάθος είμαστε ίδιοι. Έχουμε τις ίδιες ανάγκες και μας αρέσουν όμοια πράγματα! Να μερικές από τις σκέψεις που κάναμε:

Κάθε άνθρωπος φοράει διαφορετικά ρούχα, αλλά φοράει ρούχα! (Δέσποινα)

Όλοι οι άνθρωποι είναι ίδιοι. Δεν μετράει το χρώμα του δέρματος, αλλά η αγάπη και οι σιγήδενές μας. (Θαλλελαία)

Οι άνθρωποι φοράνε διαφορετικά ρούχα, αλλά όλοι τα φοράνε για να ζεσταθούν. (Δημήτρης)

Όλα τα διαφορετικά παιδιά μαζί, μοιάζουν σαν το υπέροχο σουράνιο τόξο! (Γιάννης)

Μπορεί να φαινόμαστε διαφορετικοί, αλλά κατά βάθος είμαστε ίδιοι !!! Το χαμόγελο είναι μια γέφυρα που ενώνει τους ανθρώπους. (Αρχυρώ)

Κάπου εδώ τελείωσε το ταξίδι του κύκλου μας, τουλάχιστον για φέτος. Περάσαμε ξεχωριστά. Δέσαμε σαν ομάδα, μάθαμε να ακούμε, να λέμε τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας, να βοηθάμε ο ένας τον άλλο μέσα και έξω από τον κύκλο ή την τάξη. Πραγματικά πολύτιμη εμπειρία! Συγκινηθήκαμε, αποχαιρετιστήκαμε και συμφωνήσαμε την επόμενη χρονιά να αρχίσουμε ξανά τις συναντήσεις μας!

Είμαστε τα παιδιά του Β2 του 1ου δημοτικού σχολείου Νάξου. Ένα ωραίο πρωί, περίπου στα μέσα της σχολικής χρονιάς, η δασκάλα μας μας ανακοίνωσε πως στο εξής και μια φορά κάθε εβδομάδα θα κάναμε ταξίδια σε κόσμους όμορφους.

Γεμάτοι χαρά και ανυπομονησία, φτιάξαμε όλοι μαζί και μετά υπογράψαμε το συμβόλαιο με τους κανόνες του ταξιδιού και ... «πρόσω ολοταχώς»! Το ταξίδι μας πραγματοποιούνταν κάθε Παρασκευή και διαρκούσε δύο ώρες. Φτιάχναμε έναν κύκλο πάνω στο μαγικό μας χαλί και σαλπάραμε όλο χαρά. Προορισμός μας ήταν: 1) να γνωρίσουμε καλύτερα ο ένας τον άλλο, 2) να ανακαλύψουμε πράγματα μέσα από τα μάτια των συμμαθητών μας, 3) να εκτιμήσουμε πόσο όμορφα είναι όταν εργαζόμαστε ομαδοσυνεργατικά, 4) να αποδεχόμαστε τη διαφορετικότητα των άλλων, 5) να ενισχύσουμε την αυτοεκτίμησή μας. Στην αρχή κάθε ταξιδιού, παίρνοντας ο καθένας μας, με τη σειρά, το «πηδάλιο» (ένα μπαλάκι που μας έδινε η δασκάλα μας) μιλούσε στους υπόλοιπους για ό,τι ήθελε: για τον εαυτό του, για κάποιο θέμα που τον απασχολούσε, για μια όμορφη ή άσχημη εμπειρία του κ.λ.π. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μας συζητούσαμε, παίζαμε ομαδικά παιχνίδια, διαβάζαμε κάποια παραμύθια, κάναμε δραματοποιήσεις, φτιάξαμε αφίσες, παραμύθια, ποιήματα,

αφού ήμασταν και επίσημα «ο κύκλος των νεροπονητών» (πήραμε και διακρίσεις για τα ποιήματά μας), τραγουδούσαμε, χορεύαμε, κάναμε κατασκευές, στείλαμε μηνύματα με τα μπαλόνια μας σε άλλες πολιτείες και γενικά περνούσαμε υπέροχα. Βέβαια, όπως κάθε καράβι δεν ταξιδεύει πάντα με γαλήνη, είχαμε και εμείς τις φουρτούνες μας, που τις αντιμετωπίσαμε όμως με θάρρος και υπομονή. Το σίγουρο είναι πως αυτά τα ταξίδια θα μας μείνουν αξέχαστα και θέλουμε να πιστεύουμε πως τελικά καταφέραμε να φτάσουμε στον προορισμό μας. Ευχαριστούμε όλους όσους συνέβαλαν σ' αυτό.

8/ΘΕΣΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΗΛΟΥ ΤΑΞΗ ΣΤ1

Αναγνωστοπούλου Μαρία, Βαμβούνης Δημήτριος, Βήχος Νικόλαος-Αθανάσιος, Βήχου Σταματία, Βιτάλης Γεώργιος, Γιάννη Αλεξάνδρα, Γενναδοπούλου Μαρία-Ζωή, Γώγου Λαμπρινή, Ζούλιας Εμμανουήλ, Ζώρζου Κυριακή, Καβαλιέρου Ζαμπέτα Φλώρα, Καβαλιέρου Αντωνία, Καβαλιέρου Κυριακή, Καμπανάρος Δημήτριος, Λιβανίου Κωνσταντίνα, Λουκιανός Ιωάννης, Μαρινάκη Στυλιανή

Μαθητές 17

Εκπαιδευτικός: ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΟΧΙ ΠΙΑ...«ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ...ΕΣΕΙΣ» ΑΛΛΑ...«ΕΓΩ ΚΙ ΕΣΥ!»

Είμαστε οι μαθητές της ΣΤ' 1 τάξης του 8/θέσιου Δημ. Σχολείου Μήλου και φέτος τη σχολική χρονιά 2007-2008 εργαστήκαμε πάνω σ' ένα θέμα που αφορούσε στην επικοινωνία σε όλες τις μορφές της, στα συναισθήματά μας και πώς τα εκφράζουμε, καθώς και στην αναγνώριση και αποδοχή του εαυτού μας. Καταπιαστήκαμε επίσης με ζητήματα που αφορούσαν στην επίλυση συγκρούσεων για να καταλήξουμε τελικά σε διαπολιτισμικά ζητούμενα, θέλοντας μέσα από την κατανόηση της διαφορετικότητας να τονίσουμε την ισότητα των ανθρώπων. Φέρνοντας σε πέρας ένα πλήθος δραστηριοτήτων (κατασκευής κολλάζ, ερωτηματολογίων, θεατρικού παιχνιδιού, δραματικών τεχνικών, επιμόρφωσης και δραματοποίησης ιστοριών και διαλόγων, παιχνίδι ρόλων) προσπαθήσαμε να «δούμε» καλύτερα μέσα μας και να έρθουμε λίγο πιο κοντά στους άλλους, αντιμετωπίζοντας τις στερεοτυπικές αντιλήψεις και καταπολεμώντας τις προκαταλήψεις.

Τρεις από τις πιο ενδιαφέρουσες δραστηριότητες με τις οποίες ασχοληθήκαμε, αξίζει να τις σχολιάσουμε διεξοδικά. Η πρώτη είχε τίτλο: «Είμαι...ή δεν είμαι...» Κάθε ομάδα πήρε από ένα φάκελο που περιείχε τη φωτογραφία ενός άγνωστου σε εμάς παιδιού. Το μόνο που αναφερόταν ήταν η χώρα προέλευσής του. Εμείς είχαμε στη διάθεσή μας καρτέλες με επίθετα όπως : (ευγενικός, άγριος, εχθρικός, φιλόξενος, πονηρός, φρόνιμος, έξυπνος, τσιγκούνης, ειλικρινής κτλ).Έπρεπε λοιπόν να σκεφτούμε ποια από αυτά τα χαρακτηριστικά περιγράφουν καλύτερα το παιδί αυτό. Αφού ολοκληρώσαμε την εργασία μας και ανακοινώσαμε τις σκέψεις μας, η δασκάλα μας, μας αποκάλυψε ότι όλοι είχαμε τη φωτογραφία του ίδιου παιδιού! Κάθε ομάδα

είχε κάνει αρκετά διαφορετικές υποθέσεις και κάποιοι από εμάς στηριχτήκαμε κυρίως στη χώρα καταγωγής του παιδιού για να του προσδώσουμε κάποια χαρακτηριστικά! Έτσι, μετά από συζήτηση συνειδητοποιήσαμε τις στερεοτυπικές αντιλήψεις που υπάρχουν και πόσο επηρεαζόμαστε από αυτές στη συμπεριφορά μας απέναντι στους άλλους. Διαπιστώσαμε, επίσης, ότι πολύ συχνά η εικόνα που έχουμε για κάποιον στην αρχή, αλλάζει κατά πολύ, όταν τον γνωρίζουμε καλύτερα!

Η δεύτερη δραστηριότητα στηριζόταν σε παιχνίδι ρόλων και δραματικές τεχνικές. Κάθε ομάδα πήρε από μία καρτέλα με τρεις λέξεις που σχετίζονταν με την κοινωνία και το ρατσισμό. (1.διοίκηση, επικοινωνία, μετανάστης/ 2.κράτος, αποδοχή, αλλοδαπούς / 3.ξένοι, επιθετικότητα, αλλαγή συμπεριφοράς/ 4.πολιτισμός, διαφορετικότητα, συνύπαρξη) Με βάση αυτές τις λέξεις έπρεπε να επινοήσουμε μια ιστορία και να τη δραματοποιήσουμε. Οι άλλες ομάδες θα έπρεπε παρακολουθώντας την παρουσίαση της ιστορίας να μαντέψουν τις λέξεις αυτές. Κατά την ολοκλήρωση του δρώμενου, η εικόνα «πάγωνε» και όποιος μαθητής από τις άλλες ομάδες ήθελε, σηκωνόταν και ακουμπώντας όποιον από τους «παγωμένους» πρωταγωνιστές ήθελε, έλεγε δυνατά τις σκέψεις που υπέθετε ότι έκανε εκείνος. Προσπαθούσε δηλαδή να «μπει στη θέση του», μαντεύοντας πώς νιώθει!

Με την πρώτη ομάδα λέξεων κάποιοι από εμάς σκεφτήκαμε να παρουσιάσουμε μια σκηνή από δημόσια υπηρεσία όπου ο υπάλληλος υποτιμά το μετανάστη ενώ συμπεριφέρεται τελείως διαφορετικά σ' έναν Έλληνα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι όταν ένας από μας ακούμπησε «το μετανάστη» είπε: « Άλλη μια φορά μου φέρονται άσχημα. Μα γιατί με αντιμετωπίζουν έτσι; »

Με την τέταρτη ομάδα λέξεων σκεφτήκαμε να παίξουμε μια σκηνή από την πρώτη μέρα του

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ ΤΑΞΗ Ε, ΣΤ

Βιάζης Ιωάννης, Βιάζης Παναγιώτης, Γεμελιάρη Μαργίτσα, Καμπάσης Παναγιώτης, Κουβουρά Βασιλική, Μαριάνος Δημήτριος, Μλαντένοβα Μόνικα, Μπιζάς Ιωάννης, Ντότσικα Ασημίνα, Πατέλη Άννα, Σκιαδά Άννα, Σκιαδά Σταματίνα, Τριαντάφυλλος Ευάγγελος, Τριαντάφυλλος Μιχαήλ, Νικολάι Αγγέλοβ, Βασιλοπούλου Αντωνία, Καπούτσος Γεώργιος, Λεχουρίτης Ιωάννης, Μαριάνου Δήμητρα, Μασούνη Γαριφαλιά, Πατέλης Πέτρος, Τριαντάφυλλος Νικόλαος, Τριανταφύλλου Αντωνία, Χατζηπέτρου Φωτεινή

Μαθητές 24

Εκπαιδευτικοί: ΖΕΛΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΕΛΑΓΙΑ

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

σημαίνει: **μισώ** κάποιον ή τον **αποφεύγω** ή του **φέρομαι** **άσχημα** ή τον **θεωρώ κατώτερο** επειδή είναι **ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΣ**.

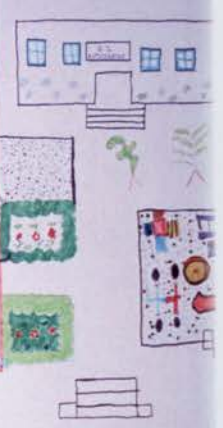

Δεν είμαστε **ΙΔΙΟΙ**
αλλά είμαστε όλοι **ΙΣΟΙ**
ανήκουμε στην ίδια
ΟΜΑΔΑ!

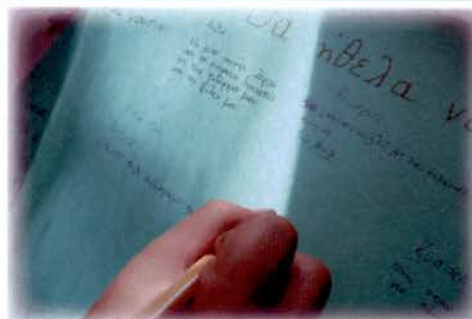
ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

- Να μη βρίζουμε ον' τον άλλο να μη χεζίνουμε.
- Να μην πονάει να τα κινούμε.
- Να μη λυβόλες όλοι μαζί.
- Να συμφωνούμε όλα στην ομάδα.
- Να σέβουμε τον κυρία.
- Να τον χιμ στην ομάδα να μην βραίνουμε.
- Να δαδούμε αδέλφια.
- Να μη κοροιδεύμε τα σώμα των άλλων.
- Να είμαστε του συμπαιβίου.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΟΥ ΤΑΞΗ Ε

Γκίκας Ιωάννης, Ζαχαρίας Δημήτριος, Κοντονικολής Ιωάννης,
Λούβαρης Μάριος-Ευστάθιος, Μαστροδήμος Χαράλαμπος, Μερσίνης
Γεώργιος, Μονογιός Μιχαήλ-Ερρολ, Μπουζαλάκος Δημήτριος,
Μπουρνέλης Σταύρος, Πολύδωρας Δημήτριος, Ανδρεωσάτου Σοφία,
Γκίκα Γιάννα-Μπλέικ, Δράκου Ιωάννα, Καρκάνη Δέσποινα, Κωφ
Μαριάνθη, Λαμπάρα Χριστίνα, Λούτου Μαρία, Μουλλαλίου Έντα,
Μωραϊτή Κυριακή, Νικηφόρου Ανθούλα

Μαθητές 20

Εκπαιδευτικός: ΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΣΠΑΣΙΑ

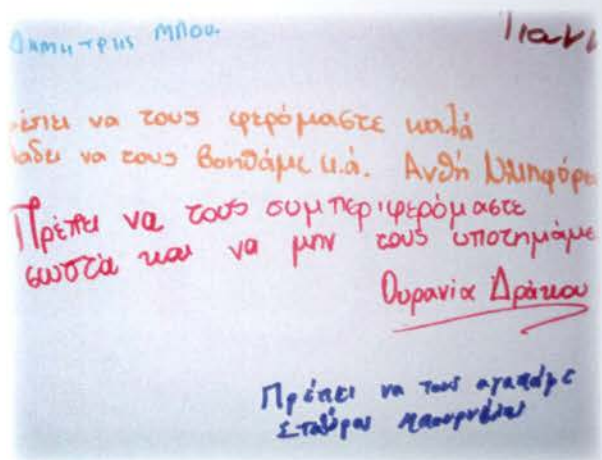
Το πρόγραμμα αποτέλεσε για εμάς μια αξέχαστη εμπειρία... Όλα τα παιδιά είμαστε ευχαριστημένοι από το πώς εξελίχθηκε και από τα πόσα πράγματα μάθαμε και βιώσαμε! Αυτό που είναι σημαντικό να αναφέρουμε είναι ότι είδαμε τη διαφορετικότητα σε καθημερινές μας στιγμές, της σχολικής αλλά και της κοινωνικής μας ζωής. Μέσα από τις δραστηριότητες που κάναμε διαπιστώσαμε το πόσο διαφορετικοί είμαστε όλοι ακόμα και μέσα στην τάξη. Μιλήσαμε για τα προτερήματα και τα ελαττώματά μας, για προσωπικά στοιχεία του χαρακτήρα μας και ανακαλύψαμε περισσότερα πράγματα για τους εαυτούς μας (ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ).

Η τάξη μας είναι μια τάξη πολυπολιτισμική διότι κάποιιοι μαθητές είναι από άλλη χώρα και όλο αυτό μας βοήθησε στο να συνειδητοποιήσουμε πως ο ρατσισμός στους αλλοεθνείς είναι άσχημος και σταματήσαμε να φερόμαστε προκλητικά και άσχημα απέναντι στα παιδιά αυτά.

Η συμμετοχή τους ήταν πολύ σημαντική γιατί μέσα απ' το πρόγραμμα μπόρεσαν κι αυτοί οι ίδιοι να βγάλουν προς τα έξω ιδιαίτερες ικανότητες και δεξιότητες, ταλέντα που διαθέτουν, κτλ.

Τέλος θέλουμε να ομολογήσουμε πως το πρόγραμμα μας ένωσε πολύ σαν τάξη, γιατί αρχίσαμε να συζητάμε πράγματα που ποτέ δεν είχαμε αναφέρει. Τώρα που τελειώσε ήδη μας λείπουν οι στιγμές που δουλεύαμε γι' αυτό..

Περάσαμε υπέροχα!! Ευχαριστούμε!

Στην τάξη είμαστε όλοι ίδιοι; X

Συμπεριφέρονται όλοι το ίδιο; X

Αγαπάμε τους άλλους, παρ'όλο που
δεν είμαστε ίδιοι; X

Ακούμε όλοι την ίδια μουσική; X

Γιατί ένα κορίτσι ή αγόρι με κοροτσάκι είναι άσχημο;
Το βλέπουμε λες κι έχει μείνει πίσω στο μυαλό της, επειδή
έχει πρόβλημα, το βλέπαμε χαζό και κατώτερο από μας.

Γιατί ένας από μια ξένη χώρα, θεωρείται κακός,
γιατί δεν τον έχουμε εμψύξει, δεν τον έχουμε μάθει, έχει άλλες
επιθέσεις και δεν γνωρίζουμε πολύ καλά. Δεν ξέρουμε τη
θρησκεία και την οικογένειά του. Γι' αυτό τον θεωρούμε επικίνδυνο.

Γι' πρέπει εμείς τα παιδιά να κάνουμε εναντίον του ρατσισμού
να τους κάνομε παρέα - φίλους.

Να μάθουμε την οικογένειά τους και τον πολιτισμό τους.

Να φερόμαστε ευγενικά και με ανοιχτή καρδιά.

Οι μεγάλοι είναι πιο δύσκολο να σταματήσουν να είναι
ατσίστες, από εμάς.

Να μην τους βλέπουμε με κακό μάτι - Όλοι είμαστε ΙΣΟΙ

ώς πρέπει να αντιμετωπίσουμε τους ανθρώπους που θεωρού
με ότι διαφέρουν από εμάς)

Να τους βοηθάμε αν είναι φτωχοί ή άρρωστοι.

Να προσπαθούμε να τους κάνομε ένα με την
κοινωνία μας, για να μην γαϊούνται και νιώθουν απο-
μονωμένοι!!!

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ ΤΑΞΗ ΣΤ' 1, ΣΤ' 2

Αλεξανδρής Αθανάσιος, Αλεξανδρίδη Μαρία, Βακόνδιος
Λάμπρος – Παναγιώτης, Γιανναδάκη Άννα, Κανακάρης Αντώνιος,
Καραηλία Μαρία - Ελένη, Καραηλία Τριανταφυλλιά, Κάτρη Νικολέτα,
Κατσάρα Δέσποινα, Κατσιέρης Ασημάκης, Λιγνού Άννα - Καλούσα,
Λουλού Ελπίδα, Μαραγκός Ιωσήφ, Μικρογεωργίου Νικόλαος,
Μιχαλίτσης Γεώργιος, Μιχάλοβιτς Ζανής, Μουλίδου Χρυσούλα,
Ντούρλαρη Αθηνά, Παπαδόπουλος Αριστοτέλης, Παπαμιχαήλ
Δημήτριος, Περρής Φραγκίσκος, Πρίντζης Θεόδωρος, Ρουσάνογλου
Σωτηρία, Στεφάνου Πέτρος, Χαλαβαζή Αντριάννα, Χαλαβαζή Μαρία,
Χαλκιά Σταματούλα, Χατζηκωνσταντής Παναγιώτης

Μαθητές 28

Εκπαιδευτικοί: ΦΑΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, ΜΟΥΣΤΑΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

Σκέψεις παιδιών που διαφέρουν...

Φοβάμαι να περπατήσω στο δρόμο
μόνος μου, γιατί δεν βλέπω.

Υπάρχουν ειδικά φάρμακα που θα
σε βοηθήσουν.

Δεν μπορώ να δω.. και αυτό με
κάνει να νιώθω άσχημα..

Τα μάτια σου δεν είναι στο
πρόσωπό σου, αλλά στις άκρες των
δακτύλων σου..

Δεν μπορώ να δω τις ομορφιές της
φύσης..

Με την αφή μπορείς να νιώσεις

και να καταλάβεις διαφορετικά τα
πράγματα..

Δεν αγήκω σουδενά.. Φοβάμαι ότι με
περιγελούν..

Έχεις φίλους που μπορείς να
εμπιστευτείς..

Φοβάμαι την πονηρία..

Έχεις αγαπήσει περισσότερο τις
άλλες αισθήσεις.. αντιλαμβάνεσαι
διαφορετικά τον κόσμο..

Αν στον κύκλο δώσουμε τα χέρια
Ανεβάζουμε τη σχέση μας στ' αστέρια
Κανένας με τον δίπλα του δε μοιάζει
Και η εξωτερική εικόνα αλλάζει

Σ' έναν κύκλο μαγικό
Το βάλαμε και μεις σκοπό
Να δούμε ποιο είναι το σημαντικό
Αυτό που έχουμε κοινό ή διαφορετικό

Τα κοινά μας πλησιάζουν
Και τα 'χουμε δίχως ν' αλλάζουν
Οι διαφορές την ομάδα μας πλουτίζουν
Και τις σκέψεις μας κεντρίζουν.

3^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ ΤΑΞΗ ΣΤ

Καμπουράκη Ειρήνη, Κροτίνη Στυλιανή, Μακρόπουλος Ευάγγελος,
Μάστορης Νικόλαος, Μπαίλας Μιχαήλ, Ξανθόπουλος Γεώργιος,
Ξενάκης Ανδρέας, Παπιοπούλου Άννα, Παχύλης Σωτήρης,
Ριγούτσου Μαρία, Ρούσσης Ιωάννης, Ρωμανού Ευαγγελία,
Χατζαντώνης Θεόδωρος

Μαθητές 13

Εκπαιδευτικός: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΕΥΔΟΞΙΑ

Σκέψεις, συμπεράσματα, συναισθήματα
παιδιών...

Έμαθα ότι πρέπει να είμαι αυτός
που είμαι.
(Νίκος)

Έμαθα ότι πρέπει να είμαι λίγο
πιο φιλικός.
(Τιώργος)

Έμαθα ότι πρέπει να σεβόμαστε
αυτό που είμαστε και έτσι όπως
είμαστε.
(Βαγγέλης)

Ο καθένας είναι μοναδικός.
(Ευαγγελία)

Δεν ισχύουν αυτά που νόμιζα
ότι νομίζουν οι άλλοι για μένα.
(Στέλλα)

Κατάλαβα ότι τα ελαττώματά μου
είναι πιο λίγα απ' ό,τι νόμιζα, αλλά
ακόμη και αυτά, θα με βοηθήσουν
οι φίλοι μου να τα ξεπεράσω.
(Αρρα)

Κατάλαβα ότι αυτά που θα ήθελα
να αλλάξω, δεν μπορώ να τα
αλλάξω γιατί είναι προτερήματά
μου. Επίσης κατάλαβα ότι αυτά
που θέλω να αλλάξω ή που θέλω
να αποκτήσω, θα τα καταφέρω
εύκολα.
(Ειρήνη)

Έμαθα τι είναι ο εαυτός μου.
(Σωτήρης)

Πιστεύω ότι έμαθα πολλά
πράγματα για μένα και για τους
φίλους μου.
(Γιάννης)

Έμαθα πολλά πράγματα όπως και
για μένα.
(Κώστας)

4^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ ΤΑΞΗ Β2, Ε

Δημητράκη Βασιλική, Καλύβα Χρυσοβαλάντου Αικατερίνη, Καρυοφυλλίδη Σοφία, Κοκμοτού Νικολέττα, Μαραγκού Ελπίδα Ιωάννα, Μπουλούμπασης Γιώργος, Παναγιωτακοπούλου Γιωργία Δέσποινα, Πανούσης Δημήτρης, Παντογιουού Μαρία, Παπαθεοδώρου Αλέξανδρος, Παράβαλος Ισίδωρος, Πελέκη Παρασκευή, Περρής Πέτρος, Πιταούλης Θωμάς Χρήστος, Ράφιου Ειρήνη, Ρουζντίγια Τζέγι, Ρούσσοσ Μιχαήλ, Ρούσσοσ Νικόλαος, Ρούσσοσ Παντελεήμων, Ρούσσοσ Μαρία, Σαβέρας Άγγελος, Τζέκα Νικόλαος, Ψαρρού Ελευθερία, Ζούγκα Ρεγγίνα, Αμπελά Καρμέλλα, Αναγνωστόπουλος Κων/νος, Απέργη Αικατερίνη, Βαρθαλίτης Ιωάννης, Βασάλου Ανθούλα, Γουτσίκας Παναγιώτης, Δαρζέντα Άννα-Μαρία, Καρυοφυλλίδου Σοφία, Κεράνης Σπυρίδων, Κοσιάντου Ευαγγελία, Μάινα Ειρήνη, Μαλάνου Αντωνία, Ξυγκάκης Αλέξανδρος, Παλαιτσάκης Μιχαήλ, Παπουτσά Μαρία, Περιστεράκη Παναγιώτα, Περρής Γεώργιος, Πρίντζη Ευτυχία-Άννα, Ρούσσοσ Μάρκος, Ρούσσοσ Μαρία, Ζύκα Ορέστης

Μαθητές 47

Εκπαιδευτικοί: ΕΙΡΗΝΗ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΟΒΑΝΗΣ

Ο αγαπημένος μου μαγικός κύκλος

Ο αγαπημένος μου μαγικός κύκλος ήταν όταν ήχαμε φτιάξει ένα ουσιροσέντονο. Μου άρεσε γιατί ήταν πολύ δημιουργαστικά!!!

Μαγικός κύκλος... Η ώρα που σταματάει το μάθημα, αλλάζουν οι ρόλοι, παίζουμε, διασκεδάζουμε, γνωριζόμαστε ξανά απ' την αρχή με τρόπο ουσιαστικό. Η ώρα που κάνουμε παρέα, μιλάμε για τις σκέψεις μας, τα όνειρά μας, τους φόβους μας. Χωρίς έδρα, θρανία, πίνακα, τάξη, με μοναδικό εργαλείο έναν κύκλο που όταν όλοι καθόμαστε σ' αυτόν, όλα γίνονται μαγικά.

Μαγικός κύκλος... Το σχολείο όπως θα θέλαμε να είναι, το σχολείο που περιμένουν οι μαθητές με αγωνία, το σχολείο που δίνει τα μέλη του με δεσμούς αγάπης και ουσίας.

Εμείς και οι άλλοι μας ζαυτοί στον κόσμο!!

6^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ ΤΑΞΗ Α

Βουτσίνος Μιχάλης, Γεράρδης Φραγκίσκος, Δαλεζίου Αγνή,
Δεκάριστος Μανώλης, Κόκκαλη Αγγελική, Κόπελου Εύα,
Μικρόπουλος Κων/νος, Μονογυιού Ζωή, Μουστάκα Πέπη,
Μουχαμεντάι Βισίλντα, Ρουσουνέλος Μιχάλης, Σκορδίλης Αντώνης,
Φραγκιά Κυριακή, Χατζηκωστής Μιχάλης

Μαθητές 14

Εκπαιδευτικός: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΡΑΚΗ

Κύριε Διευθυντή,
σας στέλνουμε αυτό το γράμα για να σας παρακαλέσουμε να φτιάξετε μια
ράμπα για τα ανάπηρα παιδιά.

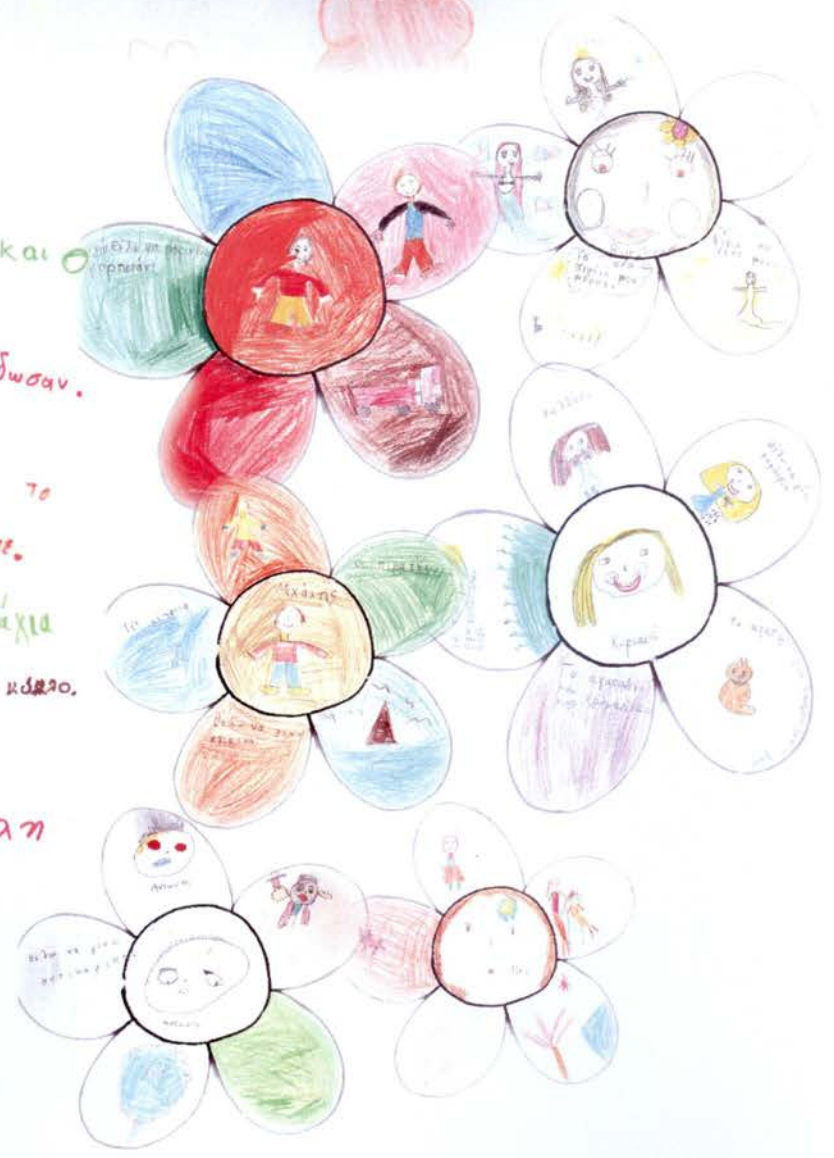
Σας παρακαλούμε να το κάνετε σύντομα. Από στιγμή σε στιγμή
μπορεί να έρθει ένα ανάπηρο παιδί ή κάποιο ποδί του σχολείου να
χτυπήσει και να μη μπορεί για λίγο να περπατήσει.
Νιαζοραστέ για αυτά τα παιδιά!

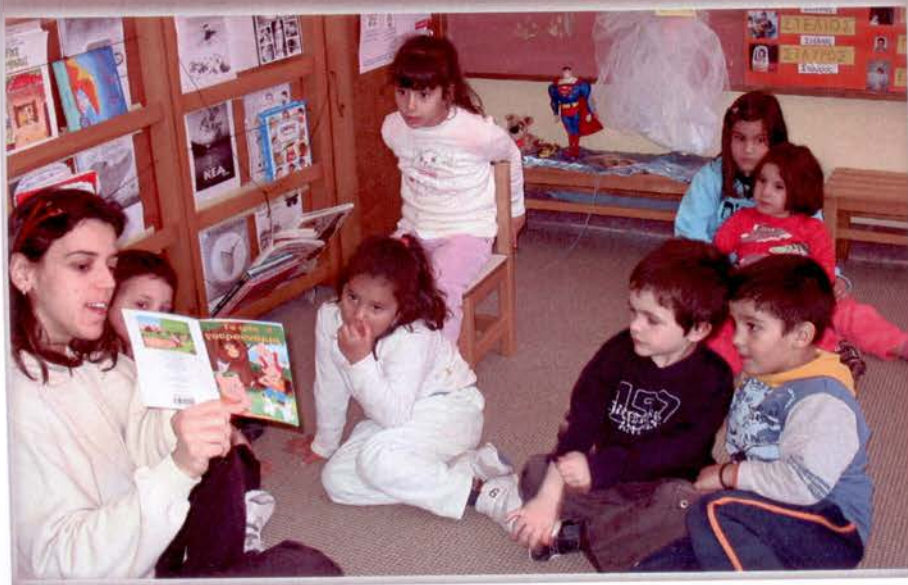

Ο Μαγικός κύκλος και ο
αστερούλης

Το μαγικό Αστερούλη μας 'δωσαν.
Ο αστερούλης μας έδινε το
λόσο και λέγαμε πως νιόθαμε.
Με το μαγικό ραβδί,
μεταμορφωνόμαστε σε βτραχία
γιατί μιλάμε πολύ.
Όλοι καθόμαστε στο μαγικό κώσο.
Όλοι είμαστε ίσοι.

Το μαγικό Αστερούλη
μας 'δωσαν.

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΟΥΛΙΔΑΣ ΚΕΑΣ

Δεμέναγα Ειρήνη, Καραγιάννη Ελευθερία, Κοζαδίνου Παναγιώτα,
Νιστζιβάκης Δημήτρης, Παπά Χρύσα, Ποδόγυρος Σταύρος, Τσιάρας
Στέλιος, Τσούρτης Γιάννης, Χάνος Ζανής

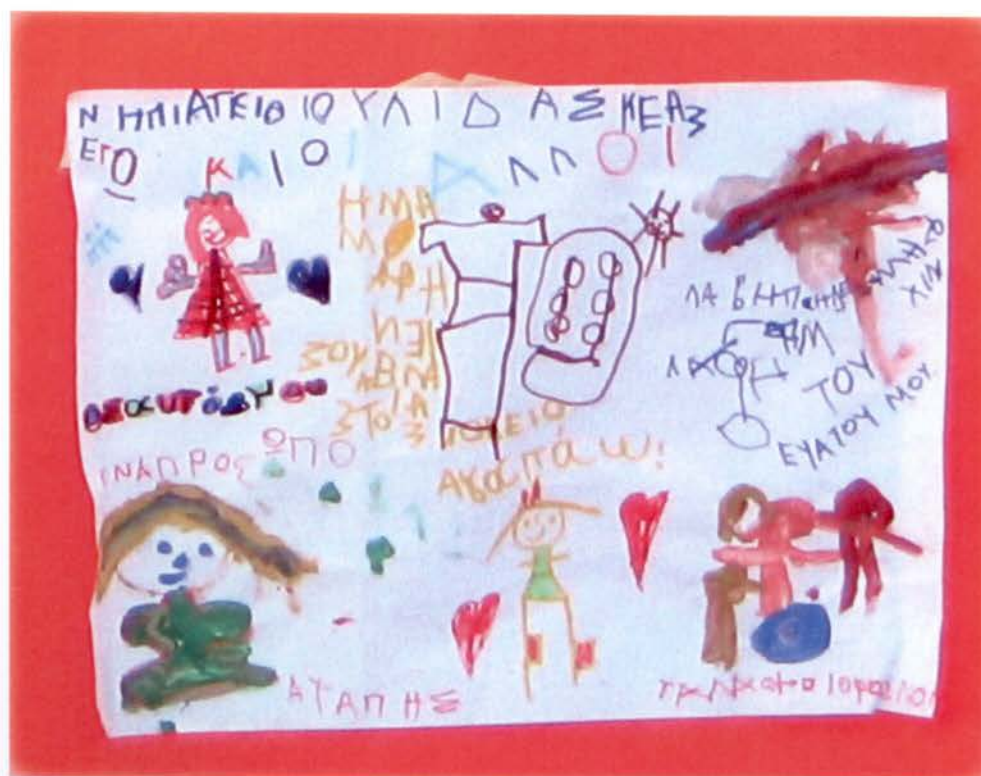
Μαθητές 9

Εκπαιδευτικός: ΣΟΦΙΑ ΓΑΛΙΩΤΟΥ

Εμείς, τα παιδιά του νηπιαγωγείου Ιουλίδας Κέας, ασχοληθήκαμε φέτος με τον εαυτό μας αλλά και τους άλλους. Μάθαμε για τις ικανότητές μας και τη μοναδικότητά μας. Γίναμε «πρόσωπα της εβδομάδας» και νιώσαμε αποδεκτοί και αγαπητοί για αυτό που είμαστε. Μάθαμε πώς ήρθαμε στον κόσμο και πώς μεγαλώνουμε σιγά-σιγά. Καταλάβαμε ότι ο καθένας από εμάς είναι ένας από τους πολλούς και ότι η διαφορετικότητα είναι πλούτος. Επεξεργαστήκαμε συναισθήματα, όπως χαρά, λύπη, ζήλια, φόβο, θυμό, αγάπη. Μάθαμε νέες δεξιότητες, όπως τον τρόπο να ακούμε πραγματικά τον άλλο, πώς κάνουμε καλούς φίλους και πώς μπορούμε να τους διατηρήσουμε, πώς μπορούμε να αξιοποιούμε τα λάθη που κάνουμε. Ευαισθητοποιηθήκαμε απέναντι σε συνανθρώπους μας που χρειάζονται ιδιαίτερη βοήθεια.

Και αν νομίζετε ότι μόνο μάθαμε και μόνο ακονίσαμε το μυαλό μας κάνετε λάθος! Με

αφορμή όλα τα παραπάνω παίξαμε, βιώσαμε εμπειρίες, τραγουδήσαμε, ζωγραφίσαμε, χορέψαμε, κάναμε επισκέψεις και μας έκαναν επισκέψεις, πειραματιστήκαμε, συζητήσαμε και επικοινωνήσαμε, γνωρίσαμε ανθρώπους, παίξαμε θέατρο. Και στο τέλος της χρονιάς τι έμεινε από όλα αυτά; «Ότι είμαστε καλά και χαμογελαστοί και αγαπάμε τον κόσμο».

2/ΘΕΣΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ

Βουδιάς Δημήτρης , Βουδιά Άννα, Βελώνη Θάλεια, Βελώνη Κατερίνα,
Βελώνης Παναγιώτης, Καραμανής Ιωακείμ, Κάβουρας Άγγελος,
Μπρεχού Δέσποινα, Σέργης Βασίλης

Μαθητές 9

Εκπαιδευτικός: ΤΖΙΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Ένα δάσος στον Άγιο Αρσένιο

Το 2/θεσιο Νηπιαγωγείο Αγίου Αρσενίου, με εννέα μαθητές, πήρε μέρος στο πρόγραμμα «Διαπολιτισμική Αγωγή όλοι διαφορετικοί όλοι ίσοι». Στόχος του προγράμματος ήταν γνωριστούν καλύτερα τα παιδιά μεταξύ τους, έτσι ώστε να αρχίζουν να αναγνωρίζουν τις μεταξύ τους ομοιότητες και διαφορές, να επικοινωνήσουν και να τονώσουν την αυτοεκτίμησή τους. Κρίθηκε σκόπιμο να γίνει αυτό μέσα από κοινά βιώματα των παιδιών. Έτσι θελήσαμε να γνωρίσουμε την οικογένεια του κάθε παιδιού, συμπληρώνοντας ένα γενεαλογικό δέντρο και φέρνοντας οικογενειακές φωτογραφίες. Θελήσαμε να μάθουμε τις σημαντικές στιγμές της ζωής του παιδιού καθώς επίσης και τα αγαπημένα του αντικείμενα και βιβλία cd, dvd, παιχνίδια. Μία φορά την εβδομάδα ένα παιδί γινόταν ο δάσκαλος της τάξης και παρουσίαζε τον εαυτό του, μας διάβαζε το αγαπημένο του παραμύθι, ακούγαμε το αγαπημένο του τραγούδι, παίζαμε με τα παιχνίδια του, και τρώγαμε όλοι μαζί το αγαπημένο του φαγητό. Επίσης το κάθε παιδί είχε προετοιμάσει και μία κατασκευή την οποία την έδειχνε και στα άλλα παιδιά ώστε να την κάνουν και αυτά. Το κλίμα που επικρατούσε ήταν γιορτής. Γιορτάζαμε τον κάθε μας φίλο, οποίος ήταν το τιμώμενο πρόσωπο. Γιορτάζαμε την μοναδικότητα. Αποτύπωση αυτής της δράσης ήταν ένα δάσος που φτιάξαμε με τα δέντρα των παιδιών που στην ουσία αυτό που απεικόνιζαν ήταν η πολυπλοκότητα της ομοιότητας και της διαφοράς.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης